

Liturgická kontrarevoluce

„Umlčený“ případ P. Calmela

Cristiana De Magistris

P. Calmel (1914-1975), dominikánský řeholník a tomistický teolog velkého významu, vůdce duší, obdivovaný a vyhledávaný po celé Francii, katolický spisovatel s přesvědčivou logikou a jednoznačnou jasností, byl charakterizován svým kontrarevolučním jednáním ve svém kázání, psaní a především svým příkladem na věroučné i liturgické úrovni.

Vzdor tohoto syna sv. Dominika však dosáhnul heroismu zvláště v jednom bodě – pokud jde o mši svatou. Katolická Víra se zakládá na mši, protože ve mši je [obsaženo] to, že naše Vykoupení bylo dokonáno Kristem na Kalvárii a je zachováváno ve svaté Oběti sloužené den za dnem.

Rok 1969 byl osudovým rokem liturgické revoluce, dlouze připravované a nakonec autoritou vnucené lidu, který ji ani nežádal, ani ji nechtěl.

Zrození nové mše nebylo poklidné. Proti vítězným chvalo zpěvům novátorů zde byly hlasy těch, kteří nechtěli pošlapat minulost – takřka dvou tisíc let – mše, která se datovala zpět k apoštolské tradici. Tuto opozici udržovali dva kardinálové Kurie (Ottaviani a Bacci), zůstala však zcela nepovšimnuta.

Datum, kdy nový *Ordo Missae* nabude účinnosti, byl stanoven na 30. listopadu [1969], o první adventní neděli, a opozice se neměla konejšit. Sám Pavel VI. při dvou generálních audiencích (19. a 26. listopadu 1969), intervenoval a prezentoval nový mešní ritus jako vůli koncilu a jako pomoc křesťanské zbožnosti.

26. listopadu řekl: „Nový mešní ritus: to je změna ve ctihodné tradici, která pokračovala po staletí. Je to něco, co postihuje naše předávané církevní dědictví, u něž se zdálo, že se těší výsadě, že je nedotknutelné a ustálené. Zdálo se, že přináší modlitbu našich předků a našich svatých na naše rty a dává nám útěchu toho, že se cítíme být věrní naší duchovní minulosti, kterou jsme udržovali při životě, abychom ji předali příštím generacím. Právě v takovéto chvíli lépe chápeme hodnotu dějinné tradice a společenství svatých. Tato změna postihne mešní obřady. Uvědomíme si, možná s jistým pocitem rozmrzelosti, že obřady u oltáře se již neprovádějí s týmiž slovy a gesty, na něž jsme byli zvyklí – možná tak zvyklí, že si jich již ani nevšímáme. Tato změna se také dotýká věřících. Je zamýšlena tak, aby zaujala každého z přítomných, vytrhla jej ze svých obvyklých osobních modliteb či jejich obvyklé strnulosti...“. A dále řekl, že je nutné pochopit pozitivní smysl reforem a ze mše učinit „školu duchovní hloubky a pokojnou, ale náročnou školu křesťanské teologie.“

„Učiníme dobře – řekl při stejné audienci – když vezmeme v potaz pohnutky pro tuto **závažnou změnu. První je poslušnost vůči koncilu.** Tato poslušnost pak s sebou nese poslušnost k biskupům, kteří vykládají koncilní předpisy a uvádějí je do praxe...“ K potlačení opozice vůči papeži nezůstalo nic, než argument autority. A právě na tomto argumentu se celá hra liturgické revoluce hrála.

P. Calmel, který byl díky svým článkům pilným spolupracovníkem časopisu *Itinéraires*, již tématu poslušnosti, která se po koncilu stala hlavním argumentem novátorů, čelil. Tvrdil však, že právě kvůli ctnosti poslušnosti je nutné odmítat každý kompromis s liturgickou revolucí: „Nemáme zde co do činění

se zapříčiněním schizmatu, ale se zachováním tradice.“ S aristotelskou logikou poznamenal: „Neomylnost papeže je omezená, proto je i naše poslušnost omezená,“ čímž ukazoval princip podřízení poslušnosti vůči pravdě, autoritě, tradici. Dějiny Církve znají případy světců, jež odporovali autoritám papežů, kteří světci nebyli. Vzpomínáme si na sv. Atanáše, který byl exkomunikován papežem Libériem a sv. Tomáše Becketa suspendovaného papežem Alexandrem III. A především myslíme na sv. Johanku z Arku.

27. listopadu 1969, tři dny před osudným dnem, kdy *Novus Ordo Missae* vstoupil v účinnost, vyjádřil P. Calmel skrze deklaraci výjimečné důležitosti, zveřejněnou v časopise *Itinéraires*, své odmítnutí. První a poslední, pokud víme, které bylo tak jasné a nanejvýš chvályhodné.

Držím se tradiční mše, té, která byla kodifikována sv. Piem V. v XVI. století, v souladu se staletými starou zvyklostí, nikoliv uměle vytvořena. **Proto odmítám *Ordo missae* Pavla VI.**

Proč? Protože ve skutečnosti tento *Ordo Missae* neexistuje. To, co existuje, je všeobecná a trvalá liturgická revoluce, kterou dovoluje nebo chce panující papež, a která si na čtvrt hodiny nasazuje masku *Ordo Missae* z 3. dubna 1969. **Je právem každého kněze odmítnout nosit masku této liturgické revoluce. A já považuji za svou povinnost jakožto kněze odmítnout celebrovat tuto mši v dvojnásobném ritu.**

Jestliže přijmeme tento nový ritus, který podporuje záměnu katolické mše a protestantské večeře – jak to potvrzují dva kardinálové (Bacci a Ottaviani) a jak to demonstruje solidní teologický rozbor – pak bez prodlení přejdeme k zaměnitelné mši (jak to navíc uznal jeden protestantský pastor) až ke mši, která je zcela heretická a tudíž není ničím. Tato revoluční reforma iniciovaná papežem a poté jím rozšířená do národních církví, vede do pekla. Jak můžeme přijmout, abychom se toho stali spoluviníky?

Zeptáte se mě: Uvažoval jste nad tím, čemu se vystavíte tím, že se budete za každou cenu držet mše všech časů? Jistě. Riskuji, takřkajíc to, že setrvám na cestě věrnosti ke svému kněžství, čímž prokážu Veleknězi, Který je naším nejvyšším Soudcem, pokorné svědectví svého úřadu kněze. Riskuji také, že budu schopen ukonejšit věřící, kteří ztratili svou cestu, ty, kteří jsou v pokušení skepticismu či zoufalství. Ve skutečnosti každý kněz, který zůstává věrný mešnímu ritu, který byl kodifikován sv. Piem V., velkým dominikánským papežem protireformace, dovoluje věřícím účastnit se na svaté Oběti *bez jakékoliv možné dvojnásobnosti*, aby obdrželi *bez rizika, že budou podvedeni*, vtělené a obětované Slovo Boží, podané jako skutečně přítomné pod posvátnými způsoby. Naopak, kněz, který se přizpůsobí novému ritu poskládanému Pavlem VI. z různých kousků, *spolupracuje ze své strany* na tom, že postupně zavádí falešnou mši, kde již Kristova Přítomnost nebude věrohodná, ale bude proměněna na prázdnu připomínku. Oběť Kříže pak nebude ničím jiným, než náboženským pokrmem, kde člověk pojídá kousek chleba a vypije trochu vína, nic jiného – přesně jako protestanti. Nesvolí-li se ke spolupráci na tomto revolučním zavedení dvojnásobné mše, směřující ke zničení mše, k jakému světskému neštěstí, k jakým potížím na tomto světě to povede ty, jež zůstanou věrní tradiční mši? To ví Bůh – proto Jeho milost postačuje. Ve skutečnosti milost Ježíšova Srdce přicházející k nám ze svaté Oběti a ze svátostí, vždy dostačuje. Proto nám Pán tak klidně říká: „Kdo nenávidí svůj život na tomto světě, zachová jej pro život věčný.“

Bez váhání uznávám autoritu Svatého Otce. Tvrdím však, že každý papež při uplatňování své autority může tuto autoritu zneužít. Zastávám názor, že papež Pavel VI. výjimečně závažným způsobem zneužil autoritu, když vytvořil nový mešní ritus [postavený] na definici mše, která přestala být katolická. „Mše je“ – napsal ve svém *Ordo Missae* – „shromážděním Božího lidu za předsednictví kněze k slavení památky Páně.“ Tato záludná definice *a priori* vynechává to, co činí mši katolickou, která nikdy není, ani nikdy nebude zredukována na protestantskou večeři. Je tomu tak proto, že katolická mše nepojednává o jakékoliv připomínce; připomínka je takové povahy, že skutečně obsahuje oběť kříže, protože Tělo a Krev Krista jsou skutečně přítomny kvůli dvojí konsekraci. Zatímco se to zdá tak jasné v ritu, který byl kodifikován sv. Piem V., aby nikdo nemohl být oklamán, v tom ritu, který byl uměle vytvořen Pavlem VI., to zůstává nestálé a dvojnásobné. Podobně v katolické mši kněz nevykonává jakékoliv předsednictví – je označen znamením Božského druhu, které jej uvádí do věčnosti, on je služebníkem Krista, který prostřednictvím něj celebruje mši. Je zcela odlišnou věcí přirovnávat jej k jakémukoliv pastorovi, kterého věřící pověřili, aby jejich shromáždění udržoval v dobrém pořádku. Nu, zatímco je toto zcela očividné v mešním ritu předepsaném sv. Piem V., je to skryté, ne-li zcela odstraněné, v novém ritu.

Prostá poctivost, ale nesrovnatelně více kněžská čest, mi proto nedovoluje mít tu drzost obchodovat s katolickou mší obdrženou v den svého svěcení. Protože se zde jedná o to být loajální a přede vším o věc Božské závažnosti, neexistuje na světě žádná autorita, dokonce ani papežská, která mě může zastavit. Na druhou stranu, prvním důkazem věrnosti a lásky, který musí kněz dát Bohu a lidem, je ten důkaz, že stráží nedotčený neskonale vzácný poklad, který mu byl svěřen, když na něj biskup vložil své ruce. Především na základě tohoto důkazu věrnosti a lásky budu souzen nejvyšším Soudcem. Věřím, že Panna Maria, Matka Velekněze, mi získá milost zůstat věrný k smrti vůči katolické mši, *pravé a bez dvojznačnosti. Tuus sum ego, salvum me fac* (Jsem cele Tvůj, spas mě).“

Tváří tvář textu takovéto důležitosti, a poté, co zaujal postoj, který je tak kategorický, všichni přátelé a stoupenci P. Calmela se chvěli a očekávali nejtvrďší sankce z Říma. Všichni kromě něj, syna sv. Dominika, který dále opakoval: „Řím neudělá nic, neudělá nic...“ A Řím skutečně neučinil nic. Sankce nepřišly. Řím zůstal zticha před tímto dominikánským mnichem, který se nebál ničeho, kromě nejvyššího Soudce, Jemuž měl skládat účet ze svého kněžství.

Jiní kněží pak měli díky deklaraci P. Calmela odvahu veřejně vystoupit a vzdorovat zneužitím moci nespravedlivého a protiprávního zákona. Proti těm, kteří doporučovali slepou poslušnost vůči autoritám, ukázal povinnost vzpoury. „Celé jednání sv. Johanky z Arku ukazovalo, že smýšlela takto: *Určitě je to Bůh, kdo to dovoluje; co ale Bůh chce, alespoň zatímco mi zůstává armáda, je křesťanská spravedlnost a to, abych bojovala dobrou bitvu*. Pak byla upálena...“

Vzdát se milosti Boží neznamena nic nedělat. Místo toho to znamená činit vše, co je v našich silách, a při tom zůstat v lásce... Ten, kdo nikdy nepřemýšlel nad spravedlivými vzpourami v historii, jakými jsou válka Makabejských, tažení do boje sv. Johanky z Arku, výpravy Juana de Austria, povstání v Budapešti; tomu, kdo nemá sympatie se vznešenými vzpourami historie... tomu odepírám právo hovořit o křesťanském odevzdání se... odevzdání se nespočívá v tom, že se řekne: *Bůh si nepřejde křížové výpravy, ať si Mauři svobodně postupují*. To je hlas lenosti.“

Nemůžeme si nadpřirozené odevzdání plést s otrockou poslušností. „Dilema, které se před každým prostírá – poukazuje P. Calmel – není v tom, vybrat si mezi poslušností a vírou, ale mezi poslušností víry a spoluprací na ničení víry.“ My všichni jsme zváni činit „v rámci omezení, které před nás revoluce klade, maximum možného, abychom žili tradici s rozumem a vroucností. *Bděte a modlete se*.“

P. Calmel dokonale chápal, že druhem násilí páchaného v „pokoncilní církvi“ je zneužití autority vykonávané tak, že se požaduje bezpodmínečná poslušnost, již se klérus a mnoho laiků podrobí bez pokusu o jakoukoliv formu odporu. „Tato absence reakce – řekl Louis Salleron – se mi zdá být tragická, protože Bůh nespasí křesťany bez nich samotných, ani Svou Církev bez Ní.“

„Modernismus nutí své oběti pochodovat pod vlajkou poslušnosti – píše P. Calmel – a jakoukoliv kritiku reforem podezřívá z pýchy, ve jménu úcty, kterou je člověk dlužen papeži, ve jménu misijního zápalu křesťanské lásky a jednoty.“ „Aby přiměli člověka ze strachu mlčet,“ napsal kardinál Wysziński 5. října 1954. Pod záminkou ctnosti poslušnosti bylo nutné ochromit nebo znecitlivět svatý katolický odpor až tak, že ten, kdo poslouchá věčnou tradici, je obviněn z neposlušnosti.. „Ale existují okolnosti – jak poukázal profesor G. Chabot – za nichž je neposlušnost k zneužívající autoritě nejen legitimní, ale spíše povinná. Za takových okolností je ctností neposlouchat.“

Když řekli sv. Atanášovi: „Máte proti sobě všechny biskupy,“ odpověděl: „To ukazuje, že jsou všichni proti Církvi.“ „Katolíci věrní Tradici, i když jsou zredukováni na hrstku lidí, jsou pravou Církví Ježíše Krista.“

Pokud jde o problém poslušnosti v liturgických záležitostech, řekl P. Calmel: „Pochybnost nových obřadů spočívá ve skutečnosti, že jsou dvojznačné – a tak nevyjadřují explicitním způsobem intenci Krista a Církve. Důkazem vlastně je, že je s klidným svědomím používají také heretici, přičemž odmítají a vždy odmítali misál sv. Pia V.“ „Je nutné být buď hloupý nebo bojácný (nebo oboje zároveň), aby se člověk ve svědomí považoval vázán liturgickými zákony, které se mění častěji než dámská móda a které jsou ještě víc nejisté.“

V roce 1974 na přednášce řekl: „Mše patří Církvi. Nová mše patří pouze modernismu. Držím se mše, která je katolická, tradiční, gregoriánská, protože nepatří modernismu... Modernismus je virus. Je nakažlivý a člověk před ním musí prchnout. Svědectví je úplné. Vydám-li svědectví o katolické mši, je nutné, abych se zdržel slavení jakékoliv jiné mše. Je to jako kadidlo zapálené před modlami: buď jediné zrnko, nebo nic. Proto nic.“

Navzdory otevřenému odporu P. Calmela proti liturgickým novotám, nepřišel z Říma nikdy žádný postih. Logika otce dominikána je příliš přesvědčivá, jeho nauka je pravověrná, jeho láska k Církvi a k stálé tradici příliš upřímná, aby byl napadán. Nikdo proti němu nic nepodniknul, protože to nebylo možné. Pak tento případ zahalili do konspiračního ticha do té míry, že P. Calmel – částečně známý francouzskému světu tradice – je takřka neznámý zbytku katolického světa.

V roce 1975 P. Calmel předčasně zemřel a korunoval své přání po věrnosti a odporu. Ve své deklaraci z roku 1969 prosil Nejsvětější Pannu Marii, aby mohl „zůstat k smrti věrný katolické mši, *pravé a bez dvojznačnosti*.“ Matka Boží poskytla toto přání tomuto milovanému synu, který zemřel, aniž by kdy celebroid novou mši, aby zůstal věrný nejvyššímu Soudci, Jemuž měl skládat účet ze svého kněžství.

Zdroj: [conciliovaticanosecondo](#)

Překlad: D. Grof